NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXII — Price 15c — cago, Ill. —Pirmadienis,— Monday, August 1, 1977 — Nr.

IBS PE 601-025 10 24 77
Lithuanian Service
U. S. Information Agency
WASHINGTON, DC 20547

BELGRADE NESUTARĖ DĖL DIENOTVARKĖS

TEISMAS UŽDRAUDĖ KINGININKAMS MARŠUOTI Į MARQUETTE PARKĄ

Policija sustabdys nelegalią eiseną, bet teiks protekciją visiems gyventojams

CHICAGA, Ill. — Chicagos miesto savivaldybė, norėdama išvengti bereikalingų nesusipratimų ir net rasinių riaušių, nuėjo į teismą ir gavo teisėjo Raymond K. Berg įsakymą, draudžiantį bet kokias eisenas Chicagos gatvėmis.

Teisėjo įsakymas draudžia Dr. Martin Luther King Jr. koalicijai maršuoti į Marquette Parką. Draudimas liečia ne tik praeitą šeštadienį, bet ir sekančias dienas. Be leidimo niekas neturi teisės ruošti eisenas Chicagos gatvėmis.

Jeigu kam šis teisėjo Berg patvarkymas nepatinka, tai rugp. 3 dieną galės atvykti į teismą ir išdėstyti savo argumentus, kodėl toks teisėjo įsakymas neteisėtas.

Policijos vadas eisenų neleis

Chicagos policijos vadas James Rochford pareiškė, kad jis neleis jokios nelegalios eisenos Chicagos gatvėmis. Ateinantį šeštadienį jis turės paruošęs, pakankamai policijos kad jokios viais Chicagoje nebus. Niekas negalės žygiuoti į Marquettte negalės žigiuoti į Marquette ar į bet kurią kitą vietą, jeigu jis neturės leidimo.

Policijos vadas tvirtina, kad Chicagos policija teiks protekciją ne tik vietos gyventojams, bet ir maršuotojams. Miesto gatvėse neprivalo būti jokios prievartos. Kas bandys ruošti eiseną be miesto leidimo, tai pateks kalėjiman mažiausiai šešiems mėnesiams.

Rev. Dunlap kviečia savuosius maršuoti

Kingininkų koalicijos pirmininkas Rev. A. I. Dunlap paskelbė per radiją ir prie savivaldybės rumų, kad jis eisenas į Marquette Parką ruoš.

Ši kartą jis net nesikreipė leidimo į miesto savivaldybę.

Jis pareiškė, kad jis ir kitose Amerikos vietose ruošė eisenas be savivaldybės leidimo ir nieko jam neatsitikę. Be leidimo eiseną prieš tris metus jis buvo suruošęs Danville, Va., mieste. Jis planuoja panašiai pasielgti ir Chicagoje.

Iki šio meto jis atkreipdavo dėmesį į policijos įsakymus. Visa eilė juodžių organizacijų smerkia kingininkų eiseną į Marquette Parką.

Cabrini – Green kriminalas sumažėjo 25%

CHICAGOS. — Butų Valdyba (CHA) prieš kiek metu miesto artimojoje šiaurės dalyje už daug milijonų pastatė milžinišką gyvenamų namų ir dangoraižių kompleksą, Cabrini — Green Homes kur 3,500 apartmentuose apgyvendino 14,000 juodžių ir netrukus ta vieta pagarsėjo kaip "smurto ir tamsios desperacijos" vaizdas, kur kriminalas tiek suklestėjo, kad nebe vien ten gyventi pasidarė pragaras, iš ten plėšikai, prievartautojai bei žmogžudžiai ir į kitas miesto apylinkes pradėjo daryti ekspedicijas. Tik kai pasalūnas prieš 7 metus iš vieno dangoraižio pro langą nušovė du policininkus, CHA griebėsi didelių reformų, pradėjo $21 milijono kaštuojančią pagerinimų programą, atnaujino visus 3,500 apartmentus ir partvarkė-decentralizavo visą Cabrini-Green Homes administraciją, kurią padalino į 24 postus, kiekviename paskiriant po tris vietinius su algatarnautojus, ir pirmą kartą Chicagos didžioji spauda liepos 29 dieną didelėmis antraštėmis paskelbė CHA žinią "Laimingesnės dienos Cabrini-Green. Kriminalas sumažėjo 25%, o vandalizmo nuostoliai per praėjusius dvejus metus sumažėję net 38 nuošimčiais.

Išvogė 17 tonų prancūzų aukso

PARYŽIUS. Prancūzija. — Gerai organizuota trijų prancūzų vagių grupė praeitą penktadienį pavogė pusketvirto milijono deerių vertės prancūzų naujai nukaltų auksinių. Vagys užpuolė sunkvežimį, iš aukso kalyklos vežusį naujai nukaltus auksinius pinigus.

Nukaltieji pinigai buvo supilti į 700 plastikinių maišelių. Sunkvežimis buvo naktį sulaikytas pietinėje Vakaru Prancūzijoje, visai prie Passeic miestelio. Ant kelio atsirado senas sugedęs farmerių automobilis, iš kurio išlipę vagiliai pasiėmė naujai nukaltus frankus. Prancūzai stebisi, kaip tokia uosli prancūzų policija iki šeštadienio neišaiškino, kur galėjo dingti pilnas aukso monetų sunkvežimis ir visi sargai.

Arabų mušimai Izraely

JERUZALĖ. — Apie tuzinas Izraelio kareivių bus teisiami už fatališką sumušimą Palestinos arabo, sulaikyto prieš Izraelį suruoštoje demonstracijoje Jordano upės Vakarų Krante, kurį Izraelis yra okupavęs.

Izraelio valstybės gynėjas Gabriel Bach pasakė, kad vienas armijos majoras nuteistas už per akcidentą žmogaus užmušimą ir nubaustas dvejiems metams kalėjimo. Izraelio prokuroras apie tą teismą pranešė spaudos konferencijoje gindamas Izraelio teisingumo sistemą nuo London Sunday Times atakų. The Times skelbia, kad Izraelio kalėjimuose arabai kankinami.

ORAS

Šiltas, debesiuotas

Saulė teka 5:52, leidžiasi—8:11

Farmerių vaikai ne tik padeda tėvams ūkio darbus dirbti, bet jie mėgsta žaisti su naminiais gyvuliais. Keturių metų ūkininkaitė žaidžia su dviejų mėnesių kumeliuku, bandančiu pakasyti mergaitei petį. Mergaitė susiraukė, bet kumeliukas tiktai kaso, o nekanda. Jis nori, kad ir mergaitė jam pakasytų.

KELIA LIETUVIŲ REIKALUS BELGRADE

Senatorius Robert Dole (resp., Kansas) liepos 28 d. Washingtone buvo sukvietęs savo patariamąjį komitetą Helsinkio susitarimo reikalais. Posėdis vyko Kapitoliume. Dalyvavo čekų, vengrų, ukrainiečių, latvių, estų atstovai. Lietuviams atstovavo dr. Kazys Bobelis.

Sen. Dole pranešė, kad JAV delegacijos sekretoriatui Belgrade įteikė 20,000 parašų siekiant išlaisvinti N. Sadūnaitę. Dr. K. Bobelis paprašė sen. Dole, kad jis Belgrado konferencijos proga iškeltų ne tik žmogaus teisių, bet ir Lietuvos laisvės klausimą. Juk Helsinkio susitarimai yra priešingi prieš sienų pakeitimą prievartos keliu, kuo Sov. Sąjunga yra nusikaltusi Lietuvos atžvilgiu. Jeigu Afrikos kraštai atgauna laisvę, kodėl Lietuvos už grobimas militariniu būdu turėtų būti toleruojamas. Sen. Dole pažadėjo šiuo klausimu padaryti pareiškimą.

Dr. K. Bobelis įteikė sen. Dole M. Jurgutienės bylos dokumentus, prašydamas iš naujo daryt intervenciją jos atvykimo reikalu.

Sen. Dole papasakojo, kad jis Belgrade turėjo pasimatymą su Sovietų Sąjungos ambasadoriumi, be to Vienoje turėjo sėkmingą pasikalbėjimą su vysk. A. Deksniu Lietuvos reikalais.

Apie Belgrado konferenciją sen. Dole pareiškė, kad nepavyko susitarti dėl dienotvarkės. Priimtas šveicarų delegacijos kompromisinis pasiūlymas — dar pratęsti derybas dėl būsimos Belgrado konferencijos dienotvarkės. Jei dabar nebus susitarta, numatoma pasitarimus tęsti po Darbo savaitgalio.

Dr. K. Bobelis, būdamas Washingtone, dar Lietuvos reikalais turėjo pasikalbėjimus su kongr. E. Derwinskiu ir su Lietuvos atstovu dr. S. Bačkiu.

Altos suvažiavimas

Amerikos Lietuvių Tarybos metinis suvažiavimas šaukiamas spalio 8 d., Sheraton Tower viešbuty, 9333 South Cicero Avenue, Chicagoje.

Iškėlė slaptus Sovietų dokumentus

Šiemet ypatingai daug kongresmanų ir senatorių kalbėjo kongrese užtardami pavergtas tautas. "Congresional Record" net išspausdino slaptas sovietų instrukcijas, kaip turėjo būti vykdomi trėmimai.

ALTo Informacija

Nesiseka atpiginti mediciną beturčiam

WASHINGTON. — Kongresas dar kartą, ketvirtą kartą 10 metų bėgyje, bando palengvinti senesnio amžiaus amerikiečiams triukšminančią receptų ir vaistų brangumo naštą. Tačiau, kaip 1967, 1972 ir 1973 metais, vilčių ir šį kartą nepakankamai.

Senatorius Edward Kennedy (D-Mass) ir Strom Thurmond (R-S.C.) pranešė, kad jiedu planuoja tokį bilių įteikti kai Kongresas po Darbo Dienos susirinks.

Kennedy paaiškino, kad bilius apimtų visus amerikiečius virš 65 metų amžiaus nepaisant ar jie gauna Social Security ir ar turi Medicare. Pradžioje įstatymas apimtų kai kurias pagal receptus gaunamų vaistų rūšis, bet eventualiai įstatymas apimtų visus vaistus. Įstatymui pradėjus pilnai veikti, šeštais metais po įstatymo priėmimo ta programa kaštuotų apie $3.4 bilijonus metams.

Dabar ne visi senieji turi Medicare, ir tie kurie turi, privalo patys mokėti už vaistus, išskiriant kai jie yra ligoninėje. Skaičiuojama, kad 43 nuošimčiai tų 65 metų ir senesnio amžiaus serga kroniškomis ligomis, kurioms reikalingos reguliarės dozės vaistų. neretai gana brangių.

Dvi kliūtys numatomos ir šiam biliui. Pirma ta, kad stambių lėšų reikalaujantieji projektai pradedami Atstovų Rūmuose, ne Senate; antra kliutis yra Prezidento Carterio administracijos pasiryžimas išlaikyti balansuotą biudžetą.

Bet ir tokiam įstatymui praėjus senesnieji žmonės vaistus nemokamai pradėtų gauti tik po šešeriu metų.

— —

• 1900 m. Johann Huslinger padarė iki šiol nesumuštą rekordą. Jis nuėjo rankomis iš Vienos į Paryžių. 871 mylios žygį jis atliko per 55 dienas, kasdien eidamas 10 val., vidutiniškai po 1.58 mylių per valandą.

VAKARAI BUVO SUTIKĘ NUSILEISTI RUSAMS, BET RUMUNAI PRIEŠINOS

Dabar dienotvarkę turės paruošti patys konferencijon suvažiavę atstovai

BELGRADAS, Jugoslavija.— Pusantro mėnesio Belgrade posėdžiavo 33 Europos valstybių atstovai, bandydami nustatyti Helsinkio nutarimas patikrinti dienotvarkę, paskutiniame posėdyje nesusitarė. Belgradan buvo suvažiavę visų Helsinkio konferencijoje dalyvavusių valstybių atstovai, grupės patarėjų lydimi. Be Europos valstybių, ten dalyvavo JAV ir Kanados atstovai.

Belgradan suvažiavusieji turėjo nustatyti ne tik ruošiamos spalio mėnesio konferencijos dienotvarkę, bet nustatyti taisykles, kaip ta konferencija bus vedama. Keliais atvejais suvažiavusiems teko susikirsti dėl konferencijos eigos, bet pats svarbiausias klausimas buvo žmogaus teisės. Pradžioje sovietų delegacijos pirmininkas Juri Voroncovas pareiškė, kad vovietų delegacija važiuosianti namo, jeigu bus svarstomas žmogaus teisių klausimas. Kai didelė suvažiavusių atstovų dauguma pasisakė už visų Helsinkio konferencijos nutarimų tikrinimą, tai sovietų atstovas susirinkusius nustebino pareiškimu, kad sovietų delegacija sutinka svarstyti visus Helsinkio aktuose nurodytus klausimus.

Sovietų atstovai dalyvavo visuose pasitarimuose, sutiko su pasiūlytais būdais konferencijai vesti bet jie stengėsi nustumti žmogaus teisių klausimą į paskutinę vietą. Sovietų atstovai stengėsi galimai mažiau laiko palikti žmogaus teisių klausimui svarstyti. Šiuo reikalu sovietų atstovai užsispyrė ir nesirengė daryti jokių nuolaidų. Didžiausias nuolaidas sutiko daryti vakarų valstybės. Jos nenorėjo, kad Belgrado konferencija iširtų, todėl sutiko tenkinti sovietų valdžios reikalavimus. Joms atrodė, kad ir trumpesniu laiku bus galima daug padaryti žmogaus teisių srityje, kai susirinkusiems bus paduoti turimi faktai apie pagrindinių žmogaus teisių mindžiojimą. Vakarų valstybių delegatai turėjo daug įrodymų, kurie aiškiai sako apie žmogaus teisių negerbimą.

Vakarų valstybės jau buvo sutikusios padaryti Maskvai dar vieną nuolaidą, kai tokiam kompromisui griežčiausai pasipriešino kommunistinės Rumunijos atstovas. Rumunas tvirtino, kad žmogaus teisės yra nepaprastai svarbus klausimas, jam konferencija privalo skirti reikalingą laiką, kad visi žmogaus teisių mindžiojimai būtų nustatyti ir nustatytos priemonės tokiam negerbimui sustabdyti. Nesusitarus dėl pagrindinio klausimo, visas Belgrado pasitarimas baigtas be susitarimo. Rumunijos komunistų partijos vadai prieš kelis metus griežtai pasipriešino sovietų karo vadų nutarimui pravesti manievrus rumunų teritorijoje, o sovietų valdžia nedrįso pavartoti ir įsilaužti į niją, kaip ji padarė Čekoslovakijoje. Rumunijos atstovas ruošiamoje Belgrado konferencijoje reikalavo daugiau žmogaus teisių problematyti. Atrodo, kad dienc Belgrado konferencijai tu tatyti spalio mėnesį suvsieji atstovai.

Somalija prisipažin padedanti sukilėliar

NAIROBI, Kenija. — Pevo ambasadorių Romoje, Slija pirmą kartą prisipakad jos kariški lėktuvai tiginiai dalyvauja jau du msius trunkančiame Ogadenmos kare.

Sukilėliai partizanai girianaikinę du trečdalius Etiooro jėgų ir užmušę tūkstakareivių. Etiopija iš savo giriasi, kad jos kariuomenė jausiose kovose užmušusi giau kaip 300 Somalijos kvių ir sunaikinusi arba pasi 17 tankų bei šarvuotų kviams transportuoti motomių.

Diplomatiniai stebėtojai bi, kad abidvi pusės, atrodmiai perdeda.

Teisėjas atšaukiam — už ką?

MADISON, Wis. — Dankrities klerko įstaigoje graštas su 36,343 parašaikalaujant atleisti iš pareigseją Archie Simansona pkad teisdamas tris bernWest High mokinius, kurikyklos elevatoriuje išprievvo šešliolikametę mokinę,kė kad iš dales kaltos yramoterys, kurių "modernidos turi tiksla erzinti prieslyties jausmus. Teisėjui atsreikalinga buvo 21,049 pkurių gauta daugiau negu

Naujo teisėjo rinkimai bsėjo 7 d. Nepaisant miestkrities ir mokyklų tarybųpriešinimo, Simansonas katuoja būti renkamas atgalpareigas.

Skęsta popierių tvo

WASHINGTONAS. — rinio Darbo Komisija penį paskelbė, kad biznikiekvienais metais kaštu$32 bilijonus įvairių rapopildymai, "bet visą tą sąapmoka vartotojai ir mokėtojai".

Kaltindama, kad biznskandinami "popierinio kratizmo jūroje", komisijbia savo trijų metų patkad popierinio darbo sumas ne tik sutaupytų bet ir pagerintų valdžiosmų tvarkymą tačiau rviltys esančios menkos,būtų pradėta nuo paties— nuo Kongreso.

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS ŠILEIKIS

SAMUEL MORSE IR THOMAS EAKINS

Samuelis F. Morse ir Thomas Eakins buvo nepaprasto talento vyrai.nepaprastos energijos, kurie istorijoj paliko savo kūrybos nuopelnų. Abu dailininkai ir mokslininkai. Morse gimė 1791 m. Civilinio karo metu jis buvo portretų tapytojas. Susipažino su daug už save jaunesniu kolega dail. Thomas Eakins, gimusiu 1844 m. Philadelphijoje. Morse išrado bevielinį telegrafą, o Eakins'as visą laiką skyrė anatomijai ir dėstė Philadelphijos Dailiojo Meno Akademijoj. Eakins anatomijos srityje darė didelę pažangą, kad net norėjo baigti medicinos mokslą ir būti chirurgu. Būdamas žymiai jaunesnis už Morsę, keliavo Europoje. Anatomiją studijavo Paryžiuje ir lankėsi Madride, Ispanijoje.

Kaip Pennsylvanijos Akademijos auklėtinis, Thomas Eakins buvo pakviestas toje akademijoje dėstyti meną. Vėliau buvo pakeltas į pilnus profesorius. Čia jis suvaidino svarbų vaidmenį auklėjime naujų menininkų ir krutamųjų paveikslų tobulinime. Bet dėl jo plataus ir preciziško anatomijos dėstymo susidarius nepalankioms aplinkybėms su Akademijos administracija, buvo pašalintas iš profesoriaus pareigų.

Morse visuomet rėmės tradicija, Eakins sakė, kad ir menas yra mokslas, tik neturįs ryšio su tradicijom, kurios varžo menininką laisvai kurti. Eakins'o tapyba nėra sąlyga natūraliai logikai. Jis turėjo daugiau drąsos kritikuoti Morses teoriją apie mokslą ir meną, kuomet Morses žinojimas apie praeities meną buvo ribotas, tačiau jo tapyba nenukentėjo nuo anemijos. Morse buvo menininkas ir taip pat mokslininkas, kaip ir Eakins. Bet Eakinsas visą savo gyvenimą kovojo su kliūtimis, kurios sudarė jam didelių problemų, kurių jo amžininkai negalėjo suprasti. Abu dailininkai skyrėsi nuo vieno kito, kaip meno, taip ir mokslo klausimuose. Morse's kūryboje reiškėsi manierizmas, kai Eakins'o—technika, precizija ir disciplina, Morsei elektra atrodė taip pat menas, bet Eakins laikė prakštišku mokslu. Tačiau ir Eakins visą savo gyvenimą mėgo matematiką, ir savo studentams patarė studijuoti aukštąją matematiką. Anot jo, matematika, taip kaip tapyba, padeda galvoti ir spręsti realius dalykus. Jis klasėje ant lentos darė matematikos uždavinius apie diagonales simetrijas kompozicijos dalykuose, diskusijų metu. Turėjo gerai įrengtą studijoms dirbuvę.

Eakins buvo užsispyrėlis dailininkas per keletą dešimtmečių po civilinio karo, neižūrint to, impresionizmas Europoje paskelbė naują meno epochą. Samuelis Morse buvo to laiko pasiturinčios klasės portretų tapytojas. Jo menas reiškėsi prieškarinio laikotarpio skonio tradicija, taip pat ir amerikinio skonio pasikeitimo pradžia. Morse turė jo aukšto lygio skonį, taip kaip ir Europos to laikotarpio tapytojai. Jo tapytas JAV prezidento Monroe portretas labiau charakteringas, negu Gilbert Stuart'o. Abu fenomenai savo talentais nedaug skyrėsi. Morses mokslas turėjo praktišką naudą, kai Eakins'o kūryba pasižymi technika, precizija ir disciplina. Morse, studijuodamas elektros energiją, matė ir meno techniką bei fizinę jėgą. Eakins vis dėlto mokslą laikė grynai praktišku dalyku, nes mokslas remiasi matematine tiesa, o menas yra dvasinės išraiškos ir estetikos elementai.

Kai Thomas Eakins baigė vidurinę mokyklą būdamas 16 metų amžiaus, laipsniu AB, mokėsi Pennsylvanijos Dailiojo Meno Akademijoje, o anatomijos — Jefferson Medical School. Anatomija faktiškai yra medicinos mokslo dalis; tiksliau, — pagrindinis dalykas, bet jį labai domino. Po trumpesnių studijų medicinos mokykloje, nuvyko į Paryžių ir ten tęsė anatomijos studijas Ecole de Beaux Arts meno mokykloje. Sugrįžęs į JAV, vėl darė lavonų disekcijas (piaustymus) Pennsylvanijos Meno Adademijoje. Anatomijos studijos ir lotyniški terminai yra preciziškas darbas, gal dėl to ir paties Eakins studentai labai nemėgo lavonų mėsinėjimo. Michelangelo ir kiti slaptai darė disekcijas, nes buvo draudžiama lavonus mėsinėti. Michelangelui padėjo vienuolis, radęs vieno valkatos lavoną. Kai šis parėjo į savo butą, jo draugai klausė: Kur tu buvai, kad taip dvoki?

Praktiškos amatomijos studijos nėra malonus dalykas ir reikia stiprių "nervų", pakęsti far malino ir kūno kvapą. Prieš 60 metų Chicagos Meno institutas turėjo trijų metų anatomijos kursą, kur ir šių žodžių autoriui teko būti. Praktišką anatomijos darbą studentai atlikdavo Rush Medical School. Dabar šito kurso nėra.

Eakins domėjosi ne vien anatomija, bet ir psichologija, kas ir sudarė sąlygas dirbti savarankiškai. Jis skaitė paskaitą Philadelphia Academy of Science anatomijos klausimais. Kitas Eakins'o darbas buvo fotografijos eksperimentai, — kinetika, studijos su gyvuliais, jų bėgimo pajėgumus. Studijavo atletų fizinį pajėgumą, palyginamąją anatomiją ir t. t. Tas studijas tęsė 1884 m. Jo studijas rėmė Pennsylvanijos universitetas, ryšium su fotografijos technikos tobulinima programa. Šioj programoje buvo ir krutamųjų paveikslų studijos, kuriose aktyviai dirbo ir Eakins'as. Jis nemėgo idealizmo, nes jam atrodė, kad idealizmas pakeičia gamtos tiesas, o tai reikštų nukrypimą nuo realybės. Jo asmeniški principai neleido pakeisti aplinkybių, kurios jam atrodė tikros. Tačiau jis klydo, kadangi žmogus keičia ir aplinkybes. Jo savotiško būdo nesuprato ir jo artimieji. Jis buvo užsispyrėlis, kaip ir Ruskinas. Jų dviejų metodai griežtai matematiški ir tikslūs, net ten, kur nebūtinai reikia. Eakins daug skaitė, bet nesidomėjo grožine literatūra. Jis nusipirko "Rebelais", kurią pamėgo ir perskaitė. Jis skaitė poeto Walt Whitman ir Dantės kūrinius net po kelis kartus. Jis netikėjo automatiniu spontaniškumu, kas, anot jo, yra priešinga sąžinei. Jis sako: "Prancūzai dažnai moka puikiai kurti, bet aš pastebėjau, kad retai su kuria gerų paveikslų. Jie turėtų kreipti daugiau dėmesio ką jie daro. Vietoje dažus dėti ant drobės, reikia dėti į savo galvą. Tradicija nėra meno pagrindas ir nėra tradicinė retorika. Meno kūryba turi daryti pažangą, — platesnius horizontus".

Iš Madrido Eakins rašė savo tėvui: "Aš visada nekenčiau Rubenso vulgariško darbo,o dabar pamačiau geriausio, ką jis sukūrė. Aš galiu nekęsti jo taip pat. Tik pats geriausias jo paveikslas prilygsta Velasquez'ą. Jo geriausia ypatybė, tai šviesa, kuri užstelbia Velasquez'ą, tai pati geriausia Rubenso kokybė. Tai tik pradžia, palyginti su Velasquez'u. Jo žmonės iškraipyti, modeliavimas kreivas, nei akcentų tinkamoje vietoje. Atrodo, kad jo žmonės neturi kaulų, — žmonės kaip sukilėliai, Heraklio jėgai panašūs. Aš nesigailėčiau, kad jo paveikslai būtų sudeginti". Jis tėvui rašė iš Madrido: "Aš mačiau didingus paveikslus, — gerus ispanų darbus.. Tokius stiprius ir rimtus, laisvus nuo visokių efektų. Velasquez ir Ribera buvo laisvi nuo retorikos'. Jis nemėgo Rubenso, bet gerėjosi Rembrandt'u. Tačiau jam nepatiko olandų mokykla, bendrai.

Eakins'o griežtas anatomijos tikslumas paliko šiek tiek žymių ir jo paties tapyboje. Jo žmonės "sustingę", mechaniški, nes mechaniškas tikslumas turi ir

(Nukelta į 3 psl.).

Grant Wood — Amerikos Gotika

dalys Pupalaigis

Kariuomenėje

(Tęsinys)

Kad atlikdamas karinę prievolę gal ir pergreit kilau, man atrodo, turiu būti dėkingas tuo metu leitenantui, vėliau pulkininkui, Jonui Šližiui. Jis žinojo, kad prieš atvykdamas į pulką, jau buvau atlikęs pakankamai griežtą karinį paruošimą ir tarnavęs karininko pareigose. Po jo seka tuo metu leitenantas, vėliau majoras, teisininkas Lionginas Leknickas, kuris, kaip galiu spėti, neblogai mane atestavęs. Trečais buvo majoras, vėliau pulkininkas, Pranas Kabaila. Visus tris gerai atsimenu ir visą laiką jaučiu jiems pagarbą ir dėkingumą.

Pulke buvo visokių karininkų: gerai išsimokslinusių ir išsilavinusių, baigusių tik 4 gimn. klases, tik dvi klases ir tik pradinę mokyklą. Pavyzdžiui, vyr. ltn. K. B. buvo caro armijoje iš eilinių, už pasižymėjimus kautynėse, pakeltas į karininko laipsnį. Mačiau pas jį ir du Vyčio kryžius. Žmogus mažai raštingas, bet kovoms vadovauti, atrodė, labai tinkamas karininkas. Jis greit buvo paleistas į atsargą su labai dideliu vyresniojo leitenanto laipsnyje vyresniškumu. Kalbėjo, kad vyr. ltn. Gečiauskas buvęs didelis lenkomanas, didžiavęsis lenkiška kilme, save vertinęs daugiau negu buvo vertas.

Pagal Krašto Apsaugos Ministerio įsakymą Nr. 7 § 6, kariai, atlikę karinę prievolę, 1925m. rugsėjo 30 d. buvo paleisti į atsargą, jų tarpe ir aš. Mjr. Kabaila kalbino likti viršlarnybiniu, bet aš nenorėjau. Tuo mano karinė tarnyba ir baigėsi

Norėjau likti Kaune ir tęsti mokslą, bet nenorėjau kariuomenėje liktiniu tarnauti, o Kaune gauti tarnybą nesitikėjau. Padaviau prašymą V. R. M. Piliečių apsaugos departamento direktoriui tarnybai gauti. Po savaitės gavau policijos referento A. Pimpės pranešimą, jog nuo 1925m. spalio 15 d. esu priimtas į tarnybą ir paskirtas į Vilkaviškio apskritį polic. nuov. viršininko padėjėju.

Praeities įvykių nuotrupos

Lietuva - ne Čikaga ir ne miestas - žemės ūkio kraštas, bet ir Lietuvoje visokių įvykių nestigo. Be kultūrinių, kuriais galime didžiuotis, buvo politinių ir kriminalinių, gal ne tiek daug kaip kitur, bet visdėlto jų buta.

Aprašant įvykius, kad būtų išvengta klaidų, naudotasi tų dienų užrašais, dienynais, mažiausia prisiminimais. Nuo tiesos nukrypimų neturėtų būti, gal tik detalėse gali pasitaikyti kokia klaidelė. Mažų klaidų pasitaiko visiems, ir be blogos valios. Jų pasitaiko, kai rašoma prisimenant. Pavyzdį galima paimti iš Stepono Kairio knygos "Tau, Lietuva". Joje net trimis atvejais paminėti Žasliai ir vis su klaidom. Kalbant apie 1906 metų įvykius, parašyta: "... Sakiau 'pamokslus' Benekainyse, Aukštadvaryje, Žasliuose... Visur teko kalbėti lenkiškai ir tik Benekainyse po mitingo aptikau dalyvių minioje kalbančių lietuviškai..." (50 psl.).

Pažįstančiam valsčių, neįtikėtina, jog Žasliuose minioje nebuvo lietuviškai kalbančių. Prekymečiais, tiesa, miestelėnai ir žydai kalbėdavo lenkiškai arba rusiškai, nes jie lietuvių kalbą ignoravo, tat kaimiečiai, su jais prekiaudami, turėjo kalbėti svetimom kalbom. Būdinga tas kad kartais lietuvis prakalbinęs tokį pat lietuvį lenkiškai ar rusiškai, automatiškai pradėdavo kalbėti tomis kalbomis. Tai bendra visų lietuvių silpnybė, griebtis svetimos kalbos. Visos istorinės žinios liudija, kad Žaslių valsčius buvo lietuviškas. Šį faktą tvirtina ir 1902 metais mirusio Žaslių klebono kun. K. Kybelio susirašinėjimas su Vilniaus vyskupija. Tas susirašinėjimas kaip tik ir tinka čia paminėti. Susirašinėta lenkiškai, nuorasas gautas iš prof. Stakausko.

Buvo taip. Juozas Civanovičius iš Žaslių, kuris nemokėjo poterių nei lenkiškai nei lietuviškai, apskundė kun. Kybelį prelatui kun. Aleksandrui Hrynawecki'ui už tai, būk jam neduoda "vainiko" (junktuvių) dėl nemokėjimo poterių lietuvikai. Prel. Hrynawecki's prisiuntė kun. Kybeliui, užrašęs ant vizitinės kortelės, tokį aštrų lenkomanišką įspėjimą:

"Skubiai. Jei nėra kanoninių kliūčių ir jei abi šalys yra katalikai, prašau tuojau išduoti junktuvėms liudijimą Juozui Civanovičiui iš Žaslių, kuris tuokiasi su Anele Lidskonovaite iš Kazokiškių. Lietuvių kalbos nemokėjimas nėra kanoninė kliūtis. Nežinantieji lietuvių kalbos ir jos literatūros, gali būti išganyti ir jiems teiktina legali santuoka. Prašau lietuviškumą paslėpti kišenėje, daugiau nejuokauti, nes juokavimas prie gero neprives. Vyskupas ir konsistorija prieš kunigą dėl lietuviškumo manijos gauna skundų, todėl mes kunigą galim atleisti net į Ameriką. Laukiame Civanovičiaus bylos pabaigos".

(Bus daugiau)

LIETUVOS AIDAI
Penkt. 9:30 - 10:00 v. v. — 1490 AM
Šešt. 8:00 - 10:00 v. v.. — 106.3 FM
Sekmad. 9:30 - 10:00 v. r. — 1230 AM
Veda K. BRAZDŽIONYTĖ
2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629
Telef. — 778-5374

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE

MENO ŽINIOS

(Atkelta iš 2-ro psl.)

tam tikrų neigiamybių dailėje, kenkia obzervacijai. Rubens'o damos "dešringos", kaip Eakins'as sako, — be kaulų. Amerikos ekspatriantai — Whistleris, Sargentas ir Mary Cassatt buvo daug laimingesni negu Eakins, kuris iš Pennsylvanijos Akademijos fakulteto buvo pavarytas. Priežastis buvo ta, kad Eaklins akto metu vyrui pozuotuojui liepė nusidengti lyties dangą, kur klasėje buvo moterų studenčių. Studentai pasirašė peticiją, reikalaudami grąžinti savo profesorių.

Morse mirė 1872 metais, eidamas 81 metus. Eakins pasiliko vienas ir tęsė savo studijas fizikos srityje, taip pat padarė visą eilę gerų portretų, tame skaičiuje poeto Walt Whitmano, Dr. Horatio C. Wood, prof. Henry A. Rowland, 1895 m. — dail. Ch. Leiford'o, keletą moterų portretų, prof. William Smith Forbes (1905 m.). Bet svarbiausias jo didelio formato kūrinys, tai "The Agnew Clinic", pavaizduojas chirurgiją, stebint amfiteatre keliom dešimtims medikų. Paveikslas dabar yra Pennsylvanijos universiteto nuosavybė. Paveikslas sukėlė aštrios kritikos dėl to, kad chirurgų rankos kruvinos, atrodą kaip mėsininkų. Silpnesnių nervų žmonės negalį žiūrėti... Bet britų meno kritikai, kai šis paveikslas buvo 1946 m. išstatytas parodoje, įvertino teigiamai. Jie pripažino, jog Eakins nuoširdus tikrovės meninkas, kad jo kūryba stipriai pavaizduoja nemeluotą gyvenimą. Pas jį nieko nėra paviršutiniška, nudailinta ar užslėpta.

Nežiūrint to, kad moderniojo meno sąjūdis "lipo ant galvos", Eakins nekreipė dėmesio į impresionistus, net Amerikos ekspatriantus, kurie triumfavo savo laimėjimais. Visi jie nedarė jam įtakos, jis pripažino tik akademinį mokslą. Tačiau ir pati akademija pradėjo prarasti savo prestižą, kadangi naujasis meno sąjūdis tarytum gaisras, plačiai išsišakojo Europoje. 19-to šimtmečio pabaigoje pasirodė naujesni sąjūdžiai: kubizmas ir ekspresionizmas, o karo metu Italijoje futurizmas ir kt. srovės srovelės, gyvenusios trumpą laiką, žodžiu "meno chaosas". Europinės meno srovės greit persimetė į JAV. 1913 m. New Yorko Armory parodoje kilo skandalas dėl meno srovių antplūdžio, kas tada buvo neįprasta, net keista. Daug kam atrolė, kad menininkai išprotėjo. Tai buvo savotiškas protesto antras triumfas prieš Paryžiaus akademiją. Padaryta pabaiga bet kokioms tradicijoms. Eakins'o buvo priešingas bet kokioms staigiai išsiveržusioms naujovėms ir, apskritai, spekuliacijai meno sąskaiton.

Yra keista, kad Eakins'o vardas buvo ilgesnį laiką kaip ir užmirštas, taip, kaip ir George Innes, akademiko, vietovaizdžių tapytojo. Tik kelioms dekadoms praėjus, atsikvošėta, kad šiedu Amerikos dailininkai iš tikrųjų, buvo didelės garbės verti. Jie įamžino amerikiečių gyvenimo būdą savo kūryboje. Innes kūrinių skirtoje galerijoje stovėdavo gyvų gėlių buketai. Eakins'o kūrinius siuntinėjo po krašto menuo muziejus parodoms. Eakins mirė 1916 m.

M. Šileikis

Neramumai Soveto

JOHANNESBURG, Pietų Afrika. — Vienų juodžių gyvenamame milijoniniame Soveto mieste ketvirtadienį policija šaudė ašarinėmis bombomis streikuojančius įstudentų susigrupavmus, nors kituose sostinės Preto rijos priemiesčiuose kai kurie studentai po 3 dienų boikoto grįžo į klases. Streikuojantieji studentai kaltina, kad juodžiams teikiamas žemesnio laipsnio švietimas.

MAGDALENA STANKŪNIENĖ Ganykloje (Grafika)

RAŠO J. KAIRYS

PO TYLOS TURĖTŲ VĖL AUDRĄ ATEITI

V. Vokietijoje viešą tylą ir audrą pirmoje eilėje sukuria teroristai. Iki dabar jie yra nužudę keliolika asmenų, padarę 100 pasikėsinimų nužudyti, įvykdę 88 sprogdinimus ir buvo paėmę 13 asmenų įkaitais. Po nužudymo valstybės generalinio prokuroro prieš pat Velykas teįvykdė tik keletą apiplėšimų bankų ir kitų piniginių institucijų. Daugiau nieko. Todėl šį metą ir tenka laikyti tyla. Bet pastaroji turėtų jau baigtis. Pagal ministerį vidaus reikalams, atrodo, jog teroristai planuoja savo naujus žygius. Planuoja juos krašto viduje ir užsieny.

Teroristai siekia jėga panaikinti demokratinę santvarką V. Vokietijoje ir išnaikinti šios santvarkos reprezentantus. Jie veikia mažais būriais, yra judrūs ir kiekvienu metu gali savo jėgą panaudoti visur ten, kur jiems atrodys rekalinga, ir prieš visus tuos, kurie jiems yra skersai kelio.

Jie prisilaiko tai užsieny, tai krašto viduje. Gyvena visaip už simaskavę.

Bendrai, tai pavojingas elementas, su kuriuo kova labai sunki ir nuolat sunkėja. Kovą sunkina ir jų talkininkai, simpatikais vadinami, kurių priskaitoma tūkstančiais. Pastarieji dengia jų darbus, gyvenvietes.

Vienaip ar kitaip jiems padeda ir komunistai, kurių V. Vokietijoje yra apie 50 tūkstančių.

Teroristai yra apsiginklavę moderniausiais ginklais bei kitomis priemonėmis.

Savo veiklai lėšų parūpina apiplėšimais bankų ir kitų piniginių institucijų, paštų. Gi komunistai gauna milionus iš rytinių kraštų, o ypač iš R. Vokietijos bei per ją.

Teroristinius darbus vykdo daugiausia jaunimas, kilęs iš inteligentiškų ir pasiturinčių šeimų, įgijęs vienokias ar kitokias profesijas, studentai ir net akademikai.

Kovai prieš terorizmą opozicija reikalauja suvaržyti demonstracijų teisę ir smarkiau bausti kaltuosius. Gi visuomenėje vis daugiau pasigirstama balsų už mirties baismės įvedimą, kuri praktikuojama komunistiniuose kraštuose ir kuri veikia kaikur kitur. Bet valdantieji laikosi ir toliau jų sulfberalintos tvarkos.

Kinų siena Europoje

Ja laikytinas rytų zonos atitvėrimas nuo V. Berlyno ir V. Vokietijos. Rytų zonai Maskvos pastatyti valdovai pradėjo ją statyti 1961 m. rugpiūčio 13 d. Berlyne ir išplėtė toliau. Dabar yra jau ne vien rytinis Berlynas atitvertas nuo vakarinio Berlyno, bet ir rytinė Vokietija nuo vakarinės Vokietijos. Be to, šis atitvėrimas visaip dar stiprinamas ir tobulinamas.

Pati siena yra apie 1500 km. ilgio. Iš jos 1082 km. sudaro metalinis aptvėrimas, 316 km. aptverti dviguba spygluotomis vielomis tvora, įtaisyta 739 km. griovių, trukdančių pravažiuoti mašinomis, 461 km. yra užminuoti, į 248 km. įtaisyti mirties automatai, daugybė bokštų sargyboms, sieną saugo ištisa armija ginkluotų pasieniečių, turinčių su savim virš tūkstančio piktų šunų, ir t. t. ir t. t.

Nuo kinų sienos ji skiriasi ne vien savo amžiumi, bet ir paskirtimi. Kinų siena pastatyta apsigynimui nuo svetimųjų įsiveržimo, gi rytinės Vokietijos valdovai įteisė ją sulaikymui savųjų bėgimo į laisvę, į vakarus.

Nepaisant tokių užtvarų bei gresiančios mirties, perbėgimui bandymų pasitaikydavo visą laiką seniau, pasitaiko ir dabar.

• 1925 m. naujas automobilis kainavo tik $260.

Didelis apsirikimas

Kartą keliavo trys draugai— plikis, kirpėjas ir poetas. Beeidami per mišką jie paklydo ir turėjo nakvoti atvirame ore. Kad išvengti netikėtumo ar nemalonaus pavojaus, jie nutarė iš eilės po vieną budėti.

Pirmajam budėti teko kirpėjui dėl saulėjų. Iš nuobodumo ir dėl juoko jis nuskuto miegančiam poetui ilgus plaukus, o atėjus laikui, jį pažadino budėti. Išvargęs poetas žiovavo, rausvėsi ir pradėjo kasyti galvą. Užčiupęs plikę jis piktai sakė kirpėjui:

— Tu, žioply, apsirikai: vietoj manęs plikį prižadinai...

nai...

Komunizmo rojuje

Dvi pilietės susitiko ir kalbėjo apie gyvenimą, reikalus ir poreikius.

—Laikraščiai rašo, kad visoj Sovietų Sąjungoje yra didelė sausra. Sakyk, kodėl taip yra?

— Kur tau nebus sausra, jei visi gyventojai turi laikyti pilnas burnas vandens, kad neprasitartų ko nereikia...

— O kodėl pas mus vis mėsos nėra?

— Kodėl? Aišku kodėl: mes taip sparčiai žengiame į komunizmą, kad gyvuliai jokiu būdu nespėja mus pavyti.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gusen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečiančius 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirėpinimą. $8.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis.
Kietais viršeliais, vietoje $4.00 dabar tik $3.00
Minkštais viršeliais tik $2.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS.
Kelionės po Europą įspūdžiai. Dabar tik $2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasmine, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista 150 psl. Kaina $2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja $2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina $3.00. Kietais viršeliais $4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

Aleksandras Pakalniškis, MES GRĮŽTAME. Įdomūs jaunų dienų atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip romanas. 367 psl. Kaina $5.

A. Pakalniškis, METAI PRAEITYJE. Netolimų įvykių prisiminimai ir laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskirstyti į 12 dalių. 296 psl., kaina $5.

Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gražiais viršeliais. 336 psl. Kaina $6.00. Minkštais virš. $5.00

Prof. Voc. Biržiška, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA. I dalis. 206 psl., įrišta — $3,00, minkštais viršeliais — $2,00; II dalis, 225 psl., įrišta — $3,00, minkštais viršeliais $2.00

Henrikas Tomas — Tamošiauskas, LIETUVIŠKASIS PAMARYS. Pakalnėje ir Labguvos apskrityje su įdomiais aprašymais, iliustracijomis ir dokumentacija. 336 psl., kaina $6.

P. Kostinas, TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanas 292 puslapių. Kaina $3.

Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai 170 psl. $3.00

M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai 231 puslapis $3.00

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI H. TAMAŠAUSKO

LIETUVIŠKĄJĮ PAMARĮ

336 puslapiais su žemėlapiu ir paveikslais aprašo Pamarį, senus jo gyventojus ir gamtą. 1,200 lietuviškų vietovardžių sąrašas. Knygos kaina $6.00, minkšti viršeliai.

Persiuntimui paštu reikia pridėti dar 50 centų.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

SODYBŲ PIEVELĖS

Nieko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pievelė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje nevisur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimo. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šeštoko knygelė, kuri vadinasi

SODYBŲ PIEVELĖS

Knygelėje surašyta viskas, kad liečia pieveles. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žemę trešti ir prižiūrėti. Naujienos šią knygelę pardavinėja. Užvažiavusieji gali knygelę įsigyti už $1,25. Jeigu kas toliau gyvena arba nenori užvažiuoti, tai gali atsiųsti $1.50 čekį arba Money Orderį, o mes knygelę jam pasiųsime. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

PUIKI KNYGA, PARAŠYTA SU MEILE LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Dauparas. ŽEMĖS ŪKIO ŠVIETIMAS. Studija. Išleista Chicagoje 1966 metais paties autoriaus lėšomis. Knyga dviejų dalių: Žemės ūkio švietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Žemės ūkio švietimas Lietuvoje.

Autorius savo žodyje rašo: "Jei liūdnas lietuvių tautos likimas nebūtų sutrukdęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų sugriovęs gražiai išaugusių ir suklestėjusių Lietuvos politinių, ekonominių ir kultūrinių laimėjimų, šiandieną, drąsiai galima sakyti, lietuvių tauta galėtų didžiuotis ir džiūgauti savo žemės ūkio kultūros vaisiais ir prilygti pačioms iškiliosioms Europos tautoms".

Knygos apie žemės ūkį atrodo tik žemdirbiams skaityti, kadangi absoliuti lietuvių tautos dauguma (88.12%) buvo ūkininkai ir po pasaulį išblaškytų lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reiškia, kad ši knyga bus brangi absoliučiai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos žemei parašyta, kad pradėjus skaityti nebesinori pertraukti. Knyga autoriaus skiriama Lietuvai šiais žodžiais: "Dėkingas sūnus — mylimai Tėvynei Lietuvai".

Knygos 300 puslapių su daug vaizdelių ir lentelių, kaina tik $5.00. Gaunama Naujienose.

Čekį arba Money Orderį siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608
Gavę pinigus, tuojau knygą pasiųsime.

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI ŠIAS NAUJAS KNYGAS:

1. Jurgio Jašinsko, JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, poeto ir šeimos paveikslai, 266 psl., minkšti viršeliai $8.00
2. Jurgio Jašinsko. MELAGINGAS MIKASĖS LAIŠKAS, 72 psl., minkšti viršeliai $1.50
3. A. Pakalniškio, METAI PRAEITYJE, PRISIMINIMAI, 296 psl., minkšti viršeliai $5.00
4. A. Pakalniškis, ŽEMAIČIAI, ETNOGRAFIJA. 166 psl., minkšti viršeliai $4.00

Persiuntimui paštu reikia pridėti 50 c. egzempliorių.

Knygas galima gauti Naujienuose arba pasiunčiant čekį arba Money orderį tokiu antrašu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

FSLIC

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7¾%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5¼%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais. Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Exept Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago $30.00 per year, $16.00 per six month, $8.50 per 3 months. In other USA localities $26.00 per year $14.00 per six months, $7.00 per three months. Canada $30.00 per year; other countries $31.00 per year.

15 cents per copy

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$25.00
pusei metų	$16.00
trims mėnesiams	$8.00
vienam mėnesiui	$3.00

Kitose JAV vietose:

metams	$30.00
pusei metų	$14.00
trims mėnesiams	$7.50
vienam mėnesiui	$2.50

Kanadoje:

metams	$30.00
pusei metų	$16.00
vienam mėnesiui	$3.00

Užsieniuose:

metams	$31.00
pusei metų	$18.00
vienam mėnesiui	$4.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago Ill. 60608. Telef. HAymarket 1-6100.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Paleckis bando ginti gen. Petronį

Pensijon paleistas Justas Paleckis, norėdamas rublį kitą uždirbti iš šalies, kiekvieną mėnesį parašo Jokubkai, Vilnies redaktoriui, po laiškutį, kurį jis tuojau spausdina savo savaitinukyje. Kartais jis rašo apie save, kur jis važinėja ir su kuo susitinka, bet dažniausiai rašinėja apie tuščius dalykus, kuriuos propagandos reikalus tvar kantieji pareigūnai jam pataria. Paleckis yra sovietinio imperializmo sraigtelis, kuris privalo nuolat būti aliejuojamas, kad prilaikytų jam skirtą mašinos dalelytę.

Gen. Petronis rašė laiškus, komunistinė lietuvių spauda dėjo aiškinimus, bet Petronis lietuviams ne autoritetas. Platesni lietuvių sluoksniai jo nepažino, o kariškiai jį žinojo, kaip gerai nugerti mėgstantį jauną karininką. Dabar jis, pasipuošęs okupanto duotu raudonosios armijos generolo laipsniu, bando kviesti lietuvius "tarybinės" Lietuvos aplankyti ir Amerikos komunistams ateiti į pagalbą. Lietuvoje Petronis zuikius šaudė, o dabartine savo pozicija jis nori nušauti du. Jis nori privilioti žmones į rusų pavergtą Lietuvą ir nori sustiprinti komunistus Amerikoje. Paleckis gavo įsakymą gen. Petroniui padėti, nes Amerikos lietuviai mažai tekreipia dėmesio į jo paruoštus pranešimus ir lietuvių tautos "istorijos pamokas".

Paleckiui buvo įsakyta užeiti į "Tėviškės" draugijos centrą ir pasikalbėti su pačiu gen. Pranu Petroniu. Petronio įstaigoje jis užtiko kitą "generolą", — Vytautą Alseiką — norėjusį vadovauti žmonių sieloms puikiausiais "kino paveikslais", bet ir jam, kaip Petroniui, likimas kitaip lėmė. Jiedu turėjo būti dideli valdovai, bet tapo pačiais nuolankiausiais lietuvių tautos pavergėjo tarnais. Vietoj vesti lietuvius į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą, jiedu maitinasi "Tėviškėje" beriamais okupanto trupiniais. Apie Alseiką Paleckis šitaip Vilniai rašo:

> "Beveik 30 metų praleidęs emigracijoje, perėjęs "dypukines" stovyklas, paragavęs eilinio darbininko duonos Amerikoje, dirbęs žurnalistu emigracinėje Eltoje, tarnavęs VLIKe, buvo Draugo redakcijos nariu, V. Alseika gerai pažino reakcinės emigracijos gyvenimą ir tenykščių antiliaudinikų politikierių veiklos užkulisius, tad turi ko papasakoti ir atskleisti.". (Vilnis, 1977 m. liep. 27 d., 2 psl.).

Alseika Paleckiui pasakojo ir skleidė įvairiausius dalykus apie tremtinius, bet iki šio meto jis tiktai save atskleidė. Jis norėjo koją įkelti ir į Naujienų redakciją, bet jam durys buvo uždarytos. Būtų įdomu, kad jis papasakotų Paleckiui apie pasikalbėjimą su Naujienų redaktorium dėl darbo laikraštyje. Jeigu ir papasakotų, tai Paleckis nedrįstų laišku Jokubkai tai pranešti.

Alseika čia sutiktas tik tarp kitko. Paleckis buvo pasiųstas į "Tėviškės" centrą, kad išsikalbėtų su Petroniu ir bandytų ką nors gero apie Petronį parašyti. Užduotis buvo didelė, bet darbas nebuvo lengvas.

Paleckis, paskaitęs Naujienose parašytą straipsnį apie Petronį ir Maskvos skirtą naują uždavinį "Tėviškės" priešakyje, šitaip rašo:

> Šį kartą jis (straipsnis, NR) buvo taikytas į "Tėviškės" draugijos pirmininką gen. Praną Petronį. Girdi, jis buržuaziniais laikais "niekad negavo komanduoti didesnio Lietuvos kariuomenės dalinio", o Antrojo Pasaulinio karo metu "jis niekad nekomandavo tikrų karių". Taip dažnai lankstę galvas pagerbdami buvusius smetoniškusius karininkus, nuėjusius tarnauti pikčiausiems lietuvių tautos priešams hitlerininkams, naujienininkai stengiasi įgelti taurų karį, kuriuo garbingais kovos žygiais didžiuojasi lietuvių tauta. Leitenanto laipsniuose tebūdamas P. Petronis negalėjo komanduoti didesniais daliniais, o 1940 m., pasiekęs kapitono laipsnį, jis jau buvo liaudies kariuomenės štabo rikiuotės skyriaus viršininkas. Karo metu jis buvo ištikimas priesaikai ir garbingai kovojo sunkiuoju pasitraukimo periodu. Susiorganizavus lietuviškai divizijai, jis buvo divizijos žvalgybos viršininku, paskui vadovavo artilerijos pulkui, kuris ypač pasižymėjo Oriolo-Kursko kautynėse ir velesnėse kovose Baltarusijos žemėje. Jau pulkininko laipsnyje P. Petronis paskiriamas visos divizijos artilerijos viršininku. Po karo jis išėjo aukštuosius akademinius kursus..." (Ten pat.).

Paleckis, bandydamas ginti neapginama Petronį, pats patvirtina Naujienų tvirtinimą, kad nei karo metu nei po karo gen. Petronis nekomandavo didesnių kariuomenės dalinių. Jis negalėjo komanduoti, nes karo metu jis dar nebuvo generolas, nebaigęs sovietinės akademijos kursų. Karo metu aukščiausias jo laipsnis buvo sovietų armijos pulkininkas. Jis buvo tiktai divizijos artilerijos viršininku, bet ne divizijos vadas. Jis net nekomendavo vadinamai "lietuviškai divizijai", bet jis buvo tiktai tos divizijos žvalgybos viršininkas. Vietoj pulti hitlerininkus, organizuoti kovą prieš "didžiausią žmonijos priešą", Petronis organizavo kovą prieš tos pačios bivizijos karius, nesutikusius su kaikuriomis komunistų partijos doktrinomis.

Karo veiksmams ties Oriolu vadovavo sovietų maršalai. Jiems padėjo sovietų generolai, o Petronis buvo tik tai vienos divizijos artilerijos viršininkas. Niekas su Petroniu nei prie Kursko, nei Gudijoje nesitarė. Petronis gaudavo divizijos vado įsakymą ir turėdavo visai nemurmėdamas jį pildyti. Lygiai kaip turėdavo pildyti komunistų partijos šnipelio pranešimą apie "lietuviškoje divizijoje" pasiryžusius tarnauti karo metu Rusijon patekusius lietuvius. Net ir generolo laipsnį pasiekęs, jis buvo tiktai "tankų armijos vado pavaduotojas", kaip rašo. Karo metu gen. Petronis drąsa nepasižymėjo, niekas medalio už žygdarbius jam nedavė, jokių nacių štabo jo arti dar mažiau juo pasitikės.

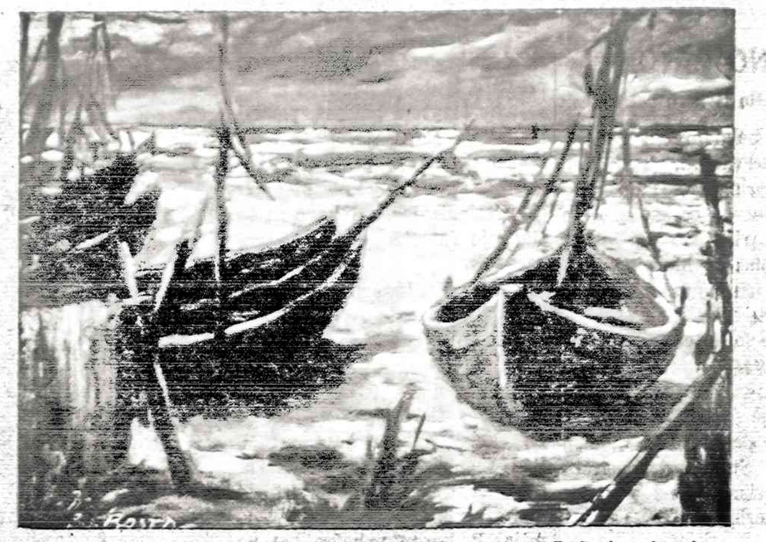

JONAS TRIČYS — Laivai pajūryje

KUNIGAIKŠTYTĖ

Vertimas iš S. Maksinovo "Taigos"

Sėdėdamas asloje ir žiūrėdamas pro mažą užgrotuotą, truputį pakilusį virš jaunos birželinės žolės, langelį, spjiaudžiau krauju. Stebėjau tris dideles brezentines palapines, spygliotos vielos tvorą ir toliau, žemu priešingu krantu, drumzliname padūmavusiame horizonte išnykstančią melsvai pilką Pečorą. Aukštai, aukštai padebesyse skriejo vanagas. Ginčas su lagerio komendantu man brangiai kanavo: pirmiausia sumušė, o paskui karcerin įmetė.

Palapinėsė prieš izoliatorių gyveno moterys. Kiekvieną rytą aukštant, matydavau kaip jos tingiai be nuotaikos, susivėlusios, apyplyšusios, nešvarios, iš savo brezentinių namų išslinkdavo ir alkanomis akimis, abejingais žvilgsniais besidairydamos, poromis (po dvi) rikiuodavosi ir, varovams—sargybiniams atėjus, kastuvais žvangindamos, tyliai žygiavo darban.

Vakare, kaž kur tolumoje, už Pečoros, besileidžiančios saulės gelsvų spindulių šviesoje, pilkos būtybės grįždamos dar tyliau slinko, pavargusios. Kartais po darbo valandų, kaikurios jų, dabodamos priartėti draudžiamos ribos, prislinkdavo prie mano langelio ir mes "pasikalbėdavome". Dažniausia tai būdavo "blatnosios" — profesionalės vagilkos, prostitutės, žudikės.

— "Barzda", ei, "Barzda", kaip tau sekasi? — besijuokdamos klausdavo jos.

— Nieko sau, mergaitės, kad tik nebūtų blogiau, — atsakydavau aš joms.

— Nors barzdą tu nusiskustum, o tai, nemanyk, matosi, kad nevyresnis 25-rių esi, o atrodai lig keturiasdešimt turėtum.

— Palaukite, ateis žiema, tai jums, bebarzdėms, šaltis skruostus pagnaibys, tada jus man barzdos pavydėsite.

— O žinai ką žiemą mes padarysime? — pasakydavo spaudoje nekartotiną sakinį, po kurios visos prapliupdavo garsiu juoku. Pokalbį beveik visada jos baigdavo klausimu:

— Duonytės nori?

— Noriu.

— Paprašyk viršininką.

Kartą jau mano karcerio baus mės terminui baigiantis, pastebėjau praeinančią pro langelį aukštą, dailią blondinę, juoda apikakle megztuku ir pilka valdiška sunkele, mergaitę. Ėjo nes kubėdama, nuleidusi galvą ir sau lėlaidžio varsų fone, aiškiai matėsi išdidus jos profilis. Panūdau pašaukti ją ir pašaukiau. Mergaitė apsidairė. Aš išvydau gražų, didelėmis šviesiomis akimis jos veidą.

— Pasakykitė, jei žinote — produktus jau atvežė ar dar ne?

— To tai aš tamstai nepasakysiu, nežinau. Kaip bebūtų — mes vis dar iki šiol alkani sėdime.

Intonacija ir balsas liudijo ją esant ne iš "šiųjų". Kažin iš kur, nematomas, pasigirdo man komendanto balsas:

— Ei, tu, gražuole! Spausk sau toliau. Nėra čia tau ko prie izoliatoriaus trintis.

Mergaitė paspartintu žingsniu pasišalino — nuėjo palapinių link. Apsidairiusi dar sušuko:

— Sudieu! Aš pamojau jai ranka.

— Koki puiki!...

(Bus daugiau)

— Prezidentas Jimmy Carter nieko nedaro, kad pagerintų santykius su Sovietų Sąjunga, — rašo Juri Kornilov sovietų valdžios leidžiamoje Pravdoje.

— Egiptas, Sirija, Jordanas ir Saudi Arabija ruošia raštą Izraeliui ir Valstybės Departamentui, kuriame pasakys, kad šios keturios valstybės pasirašys taikos sutartį su Izraeliu, jeigu jis atšauks savo karo jėgas iš kairiojo Jordano upės kranto ir Gazos visus Izraelio karius.

— Jau antra diena didžiuoju Aliaskos vamzdžiu eina degalai į tankerius, po 200 statinių į minutę.

— Sekretorius Cyrus C. Vance svarsto įvairius pasiūlymus Artimųjų Rytų taikai. Jis yra pasiryžęs pasirinkti praktiškiausią sąjį.

— Kalifornijoje, Corona pakraščiuose kilę gaisrai jau išdegino 2,000 akrų miško ir vasarviečių.

— Kanados vyriausybė yra pasiruošiusi baigti kainų ir algų kontrolę.

— Praeitą penktadienį pačioje Aliaskos šiaurėj kilo dideli gaisrai. Ten tūkstantis ugniagesių bando sustabdyti plintančius raisrus. Manoma, kad gaisrą sukėlė perkūnija.

— Izraelis tvirtina, kad Irakas jau įsigijo atominę bombą.

R. V. MIŠAUSKAS

Mažas dalinys - didelis veiksnys

(IŠTRAUKA)

(Tęsinys)

Kapitono įsakymu abu belaisviai buvo uždaryti į laivo apačioje esančią kabiną. Lygiai 6 val. ryto kapitonui buvo pranešta, kad jo belaisviai nori su juo pasikalbėti. Jiems ateinant pas kapitoną, 6 val. 4min. pasigirdo smarkus sprogimas, milžiniškas laivas susiūbavo, subarškėjo lyg mirtiną smūgį gavęs ir iš lėto grimzdo kol atsirėmė į dugną. Už poros minučių kitas sprogimas suplėšė ir "Queen Elizabeth" į dugną. Dėl uosto seklumos laivai visiškai nenuskendo, bet per kelis metus kovoti daugiau nebegalėjo... Kapitonas Morgan pasižiūrėjo į savo belaisvius ir:

— Jūs neįsivaizduojate, kokį fantastišką laimėjimą šiandien atsiekėte...

Bet jie žinojo. Italijos laivyno 10-toji Lengva Flotilija, susidedanti iš nepilnai 100 vyrų naudojo žmonių valdomas torpedas. Povandeninis laivas jas išleisdavo 5-10 mylių nuo priešo uosto. Ant kiekvienos torpedos, užsidėję suspausto oro nardymo aparatus, sėdo raiti du vyrai ir pirmyn per minų laukus, apsaugos tinklus ir tt. Pasiekę tikslą — prisegė torpedą prie laivo kylio, o patys slapčia į krantą... Iki karo galo [illegible] paskandino virš 250.000 Brgto Registro Tonn kai ir prekinių laivų... Jei ašies valstybės būtų tą gruodžio mėn. laimėjimą kaip reikia išnaudojusios, tai kažin ką karo eiga būtų pakrypusi. Kelias savaites visa Viduržemio Jūra ir Suezo kanalas netūrėjo jokios sunkiųjų kovos laivų apsaugos...

★

Antrasis Pasaulinis karas visų frontų abiejose pusėse išryškino daugybę narsių vyrų. Jie gavo kalnus medalių, pagyrų ir ne retas savo tautose — pensijų. Tačiau narsuolių netrūko nė viename kare nuo pat žmonijos pradžios. Jie yra dainių apdainuojami, merginų mylimi, jų žygiais remiasi daugybė novelių, bet istoriniai arba iš karo mokslo taško žiūrint, retas iš jų yra ką nors vertingo palikęs. Taip, jų žygiai ar legendos yra naudingi pradžios mokykloms patriotinę kibirkštį įžiebti, bet retai yra istorikų ar karo mokyklos kariūnų studijuojami. Jų žygių kronikos bailių nepavers drąsuoliais, karų eigos nepakreips į vieną ar kitą pusę ir į strategijos kursų lapus neįrašys naujų skyrių.

Šiais laikais didvyrius pagimdo palankios sąlygos, beviltė padėtis arba impulsas. Jie garbės aureole nušvinta vieną ar kelis kartus, apdovanoti, su parada grįšta namo ir palengva išblėsta iš atminties. Jų tarpe reikėtų pažymėti vieną išimtį — vyrus, kurie garbės pasiekė per savo puikų ginklo valdymą. Geras, taiklus naikintuvo pilotas diena iš dienos gali naikinti priešo lėktuvus, taiklus šaulys diena iš dienos gali palaužti priešo puolimus ir tt. Tos rūšies vyrai dažniausiai yra drąsūs, bet nebūtinai didvyriai, nors ne retas jų tą garbę pasiekia.

Trumpai užmetus akį į pradžioje aprašytus įvykius, gali atrodyti, kad tai taip pat yra didvyrių žygdarbių aidai. Deja, įsigilinus, aišku kad tokia mintis būtų labai klaidinga. Pirma: nė vienas iš tų žygių nebuvo atliktas vieno individo. Antra: nė vienas iš jų nebuvo vienkartinio impulso išdava — jiems buvo ruoštasi ilgą laiką (kartais net metus). Trečia: juos atliko nei patogioje tam padėtyje atsiradę vyrai, nei apsupti kariai ar partizanai. Dar labiau įsigilinus matosi, kad tie žygiai netelpa į jokios normalios strategijos sąvokos ribas: tai nebuvo kurios ginklo rūšies puolimai ar kyliai su specifiniu topografiniu objektyvu, tai nebuvo vienkartiniai desantininkų ar infiltratorių demolicijos ar teroro veiksmai, ir pagaliau — tai nebuvo žvalgybos agentų, šnipų, užsimaskavusių civilių ar partizanų sabotažo aktai. Tai buvo specifiniai tokiam karui paruoštų Specialių jėgų — Dalinių darbai.

Pirmasis Pasaulinis Karas buvo apkasų ir kavalerijos karas. Jo pabaigoje pasirodė pirmieji tankai. Antrasis Pasaulinis Karas — motorizuotų dalinių ir Gen. Guderion kylių taktikos tankų karas. Jo pabaigoje pusėtinai išsivystė Specialieji Daliniai. Jei žmonija pasibaisės atominiais ginklais ir laiku taip su jais pasielgs, kaip kadaise su dujomis, trečiasis ar sekantis karas bus Specialiųjų Dalinių karas. Kam reikia milijoninių karo laivų, kadą pora raitų ant torpedos vyrų gali juos paleisti į dugną? Kam reikia didžiųjų prieštankinių pabūklų, kada šimtas iki paskutinės minutės užsimaskavusių, įsikasusių ar infiltravusių vyrų, ginkluotų rankiniais prieštankiniais ginklais (kaip vokiečių "Panzerfaust" ar Sąjungininkų "Bazooka"), gali sunaikinti šimtų tankų kolonas ar koncentracijas? Blogiausiu atveju, Specialus dalinys gali nušluoti vyriausią priešų kariuomenės štabą ar didesnę dalį politinės vyriausybės. Toki darbai ir dangybė kitų jau buvo atlikta. Tokios rūšies taktikos ir jų panaudojimo istorija lietuviams yra įtin verta panagrinėti ir susipažinti.

Daugelis lietuvių ir lietuviams prielankių žmonių pasaulyje tiki, kad vieną dieną Lietuva vėl bus nepriklausoma.

Kokia bus jos valstybės santvarka, kokia partija ar grupė jos valdžios vairą paims, kokios bus jos ribos ar tarptautinė padėtis, visa tai šiandien yra sunku pramatyti ir dar ankstoka diskutoti.

Tačiau, kokia ji beprisikeltų, tarpe kitų būtinų dalykų, vienos ar kitos rūšies kariuomenę turės turėti. Tų šiandieną vertų dėmesio būtinų dalykų yra daug: susisiekimas, komunikacija, naujosios — Lietuvos žemės turtams tinkamos pramonės šakos ir tt.

(Bus daugiau)

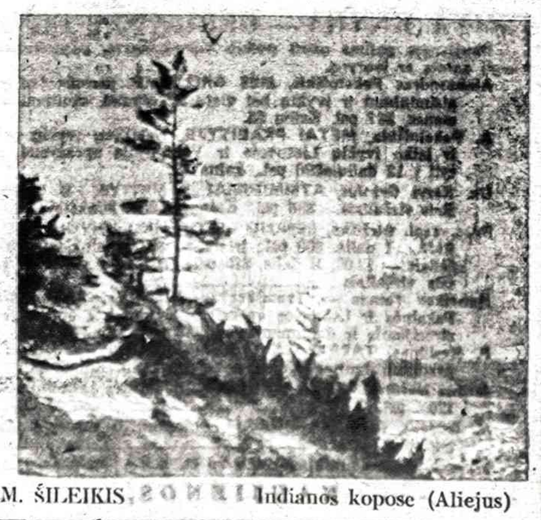

M. ŠILEIKIS, 2000 m. Indianos kopose (Aliejus)

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crowford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

Kuz.: GI 8-0873
DR. W. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS
489-4441; 561-4605
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
1602 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Telefonas atsakomas 12 val.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Taiso akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trec

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antrad. nuo 1—4 po pietų, ketvirtad. nuo 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Naujas rez. telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. Bandažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

Gėlės visoms progoms
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834
Taip pat naujoji Barboros ir Gene Drishių krautuvė
THE DAISY STORE
9918 Southwest Hwy, Oak Lawn,
Tel. 499-1318

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Plina apdrauda
ŽEMA KAINA
R. IERŠNAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalbai kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 12:30 — 1:00 val. popiet, — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

ALEKS. MARČIULIONIS — Šv. Kristupas

DR. A. J. GUSENAS

Dantų Aklieji Pūliniai Žanduose

Šie dantų pūliniai buvo žmonėms gerai žinomi ir antikinėje gadynėje: egiptiečiams, graikams, romėnams, kiniečiams ir t. t., kurie tada nuo jų daug nukentėdavo.

Taipgi akmens gadynės iškasenos Europoje, atrastose kaukolių dantyse yra paliktos žymės aklųjų pūlinių — granulių. Tačiau ir egyptiečių momijų dantyse yra tokios pat žymės.

Nūdien, niekas negali pasakyti nuo kada žmogų pradėjo kankinti aklieji pūliniai šioje ašarų planetoje.

Beje, aklieji pūliniai atsiranda daugiausia prie taisytų dantų šaknų, bet jie taipgi atsiranda ir prie visai sveikų, aistriai dilizgančių dantų. Kodėl šie pūliniai vadinami aklais? Todėl, kad jų nuodingoji medžiaga yra apgaubta stotu žirnio didumo maišeliu, kuris netrūksta. Pūlius tvortai laikos apgaubęs savo maišeliu dantų šaknų galus, o pūliai išjo persikošia per kraujo vamzdelių sieneles ir patenka į visą kūno organizmą, kuris priverčiamas vesti atkaklią kovą su nuodingųjų bakterijų perais — mikrobais.

Aklųjų pūlinių priežastys yra šios: peraukšti vainikėliai, tilteliai uždėti ant dantų ir taipgi netinkami dantų lydiniai (plumbos), kietų daiktų kramtymas, staigus sukandimas, šaknų gedimas, silpni, negyvi dantys.

Dantų šaknų pažeidimas pas katina aklųjų pūlinių augimą: nežiūrint ar dantis gyvas, ar tai sytas ar ne.

Manding, dantų šaknys pažeidžiamos jau 20-25 metų amžiu je. Daug žmonių turi įprotį valgyti ir kramtyti labai kietus ni tybos veiksnius. Paprastai dantų sukandimo jėgą yra 150 svarų, nuo šios jėgos dažnai nukenčia dantų šaknų galai, kurie pradeda gėsti, trūnyti ir pūti. žmogus tik pajunta pasėkas, sulaukęs senesnio amžiaus, kada organizmas nebeturi tiek daug atsparumo ir pradeda šlubuoti.

Aklas pūlinys granuloma — tiesioginis kūno vidaus infekcijos šaltinis. Paprastai žmogui pradėjus sirgti, nelengva būna diagnozę nustatyti. Toks ligonis skundžiasi galvos akausmais, reumatu, dirgsnių sutrikimu, širdies silpnumu, pečių, strėnų dieglių, ateroskleroze ir t. t.

Ar galima aklas pūlinis pagydyti? Negalima. Pirmiausia, būtina X-Ray spindulių peršvietos, kad nustatyti vietas ir jų apimtus dantis. Tik tada bus žinoma kiek bledies žmogaus sveikatai yra padaryta. Kiekvienas nori geros sveikatos ir ilgo amžiaus. Gyvenimas tik tuomet esti malonus, linksmas ir smagus, kuomet žmogus yra sveikas.

Nūdienis žmogus, jeigu būtų apdairesnis, galėtų būti sveikas, nes sveikatai tirti šiandien yra beveik visos tobuliausios priemonės, apie kurias seniau niekas net nesapnavo. Viena iš jų tai X-Ray spindulių peršvietimai, kurie suranda ir parodo paslėptus bakterijų židinius, o kartu padeda nustatyti ir ligos diagnozę.

Norint palaikyti gerą sveikatą, būtina padaryti X-Ray spindulių viso kūno ir dantų peršvietimus bent vieną kartą į metus.

Gydymas dantų su aklais pūliniais. Pirmiausia būtina pašalinti pathologinius dirgiklius ir infekcijos židinius, nes kitaip pasidaro komplikacijos po dantiės ar dantų išrovimo. Tokie dantys nėra pagydomi, nes jie visuomet turi būti išrauti, kad sergančiam būtų grąžinta prarasta sveikata. Norint turėti sveikus dantis, būtina nors karta į metus padaryti nuosekli dantų diagnozę, atsilankant į odontologo kabinetą.

Būtina pažymėti, Sveikatos tyrimų centrų surinktas duomenys, štai ką jos rodo: 30.000.000 su viršum amerikiečių yra bedančiai. O 95-ki procentai augančių vaikų turi kortozinuotus, kiaurus, išpūvusius, pūliuojančius dantis, kurių dauguma turi būti išrauti. Vaikų amžiaus tarp 5-12 metų.

Taipgi vienam iš 100.000 — čių vaikų būtina skubi pagalba sutaisymui ir pašalinimui kiaurų, išpūvusių dantų, kad juos apsaugoti nuo įvairių širdies sutrikimų, reumato, artrito ir kitų ligų.

Argi nenuostabu, kad Amerikoje, kur yra visko perteklius, o tuo pačių sykiu randasi tiek daug suaugusių ir augančių vaikų sergančių įvairiomis ligomis!

Nepatinka JAV atstovų pareiškimai

TOKIO. — Šiaurės Korėja pareiškė, kad nepaisant Prezidento Carterio planų ištraukti pagrindines JAV kariuomenės dalis iš Pietų Korėjos, tikrasis Jungtinių Valstybių tikslas yra suorganizuoti draugingas pajėgas tame pusiasalyje.

JAV-bių atsakingi pareigūnai pareiškė, kad 2-sios Pėstininkų Divizijos didžioji dalis paliks iki 1982 metų, o U. S. oro pajėgos bus dar sustiprintos ir Pietų Korėja gaus $2 bilijonus karinės pagalbos kreditų. "Tai yra tolimas šauksmas nuo greito ištraukimo ir visiško ištraukimo", rašo savo editoriale šiaurės Korėjos komunistų partijos laikraštis. "Tai reiškia, kad ir po žadėto kariuomenės ištraukimo, U. S. karinė aviacija skraidys ore, U. S. Laivynas plaukios jūrose ir pagalbiniai vienetai maršuos Pietų Korėjos sausuma".

Vakarai sulaukė lietaus

Smarkus lietus šią savaitę užpylė kai kurias perdžiūvusių Vakarų dalis, sukeldamas net mažesnius potvynius.

Lauktasis lietus daug pagelbėjo ir ugniagesiams kovoje su įvairiose JAV dalyse siaučiančiais miškų gaisrais, pavyzdžiui Maine valstijoje aplinkui Katahdin kalną ugnis sunaikino 5,000 akrų plotą, nauji gaisrai New Jersey ir Kalifornijoje sudegino apie 5,000 akrų miškų ir 3,500 akrų į šiaurę nuo Los Angeles.

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI:

1. J. Augustaičio ANTANAS SMETONA ir jo veikla. 156 psl. minkšti viršeliai $2.50
2. J. Augustaičio V. VARDYS IR ŠOVA APIE RAŠTIKIO ATSIMINIMUS, 36 psl., minkšti viršeliai $1.50
3. Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ĖTNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAIS, 104 psl., su žemėlapiu, minkšti viršeliai $2.00
4. Vincas Žemaitis, PAVĖLUOTAS LIETUVOS KRIKŠTAS, minkšti viršeliai, 52 psl. $1.00

NAUJIENOS
... Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

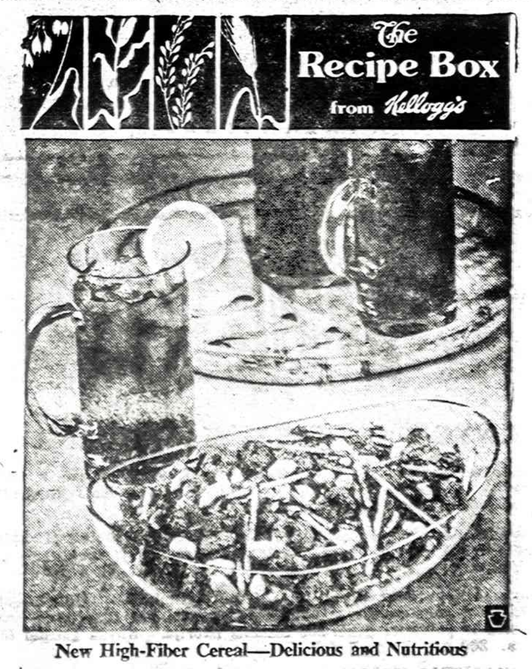

New High-Fiber Cereal—Delicious and Nutritious

Concerned about enough fiber in your diet? Try a delicious new high-fiber cereal that's on your grocer's shelves now. Kellogg's Cracklin' Bran cereal is fortified with ten important vitamins and minerals, making it a nutritious, fiber-rich addition to many recipes like *Crunchy Bran Jumble*. So simple to make, this snack mix has a flavor that will keep 'em munching. And the Cracklin' Bran cereal adds a rich nutty flavor and crunchy texture that'll make this "fiberific" recipe one you'll serve again and again.

CRUNCHY BRAN JUMBLE

2 cups Cracklin' Bran cereal	2 teaspoons Worcestershire sauce
1 cup cocktail peanuts	½ teaspoon ground oregano
1 cup thin pretzels	1 teaspoon onion salt
¼ cup margarine or butter, melted	1 tablespoon sesame seeds

Measure cereal, peanuts and pretzels into 13 x 9 x 2-inch pan. Stir together remaining ingredients. Pour over cereal mixture, stirring until well-coated. Bake at 375° F. about 15 minutes. Cool on pan. Store in tightly covered container. Yield: 5 cups.

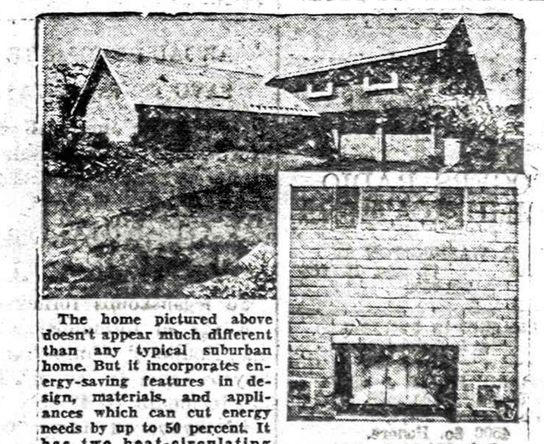

The home pictured above doesn't appear much different than any typical suburban home. But it incorporates energy-saving features in design, materials, and appliances which can cut energy needs by up to 50 percent. It has two heat-circulating Heatilator Fireplaces (right), designed to draw room air in through the lower vents, warm it and then re-direct the heated air back into the room.

The more effective use of energy-saving design, materials and appliances can well save up to one half the cost of heating and cooling our homes. This claim is being proven by New York's Long Island Savings Bank. Its "Centenergy '76" home was built to demonstrate the many practical ways of conserving energy. The total additional cost of these improvements was approximately $4,000 . . . projected to be amortized within 4 to 5 years through reduced expense. Incldied are; added insulation within walls and ceiling as well as in earthen berms around the foundation, orientation to seasonal sun attitudes, energy-saving appliances and fireplaces.

The two Heatilator Fireplaces re-circulate heated air back into the room. This feature alone reverses the usual heat loss characteristic of most fireplaces, according to the designers of "Centenergy '76."

The fireplaces were supplied by Home Grates, Inc., Floral Park, New York. Heatilator Fireplace, A Division of Vega Industries, Inc., located in Mt. Pleasant, Iowa, manufactures a complete line of built-in, freestanding and wall-mounted fireplaces . . . gas, electric or woodburning models.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Garbink, mano siele, Viešpatį, ir nepamiršk visų jo geradarystės. Jis atleidžia visą tavo nusidėjimą ir gydo visas tavo ligas".
Psalmė 103:2, 3.

Gal pranašas Dovydas pritaikė sau šituos žodžius ir gal manė apie gydymą savo kūno ir apie kitus žemiškus palaiminimus. Tačiau šita Psalmė yra parašyta dvasiškojo Izraėlio pamokymui. Dvasiški Dievo Izraelitai žino, kad jų nuodėmės yra atleistos ir kad jie yra suderinti su Dievu ir kad todėl, sulig jo pažadais, visi dalykai veikia išvien jų labui dėlto, kad jie myli Dievą ir yra jo pašaukti ir išrinkti. Jie visur ir visada randa priežastį ir turi savo širdyje norą pritaikyti sau ir dažnai kartoti šituos dėkingumo ir gyrimo žodžius.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mirusieji? Į tą klausimą atsako knygutė "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629
ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Associacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1911

APIE KAI KURIUOS BRUOŽUS, PASTEBĖTUS SUSIVIENIJIME LIETUVIŲ AMERIKOJ

Jau seniau Lietuvoje iš gaunamos lietuvių spaudos galima buvo pastebėti, kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoje visokiais būdais stengiasi palaikyti lietuvybę ir savo narius gražiai įpėdavo, kad jų tėvynė Lietuva atgautų reikiamą laisvę.

Kai atvykau į Ameriką, tad vienas lietuvis 1959 metais, su kuriuo buvau susipažinęs, pasiūlė man įstoti į Susivienijimą; ir tokiam pasiūlymui aš pritariau. Po kelių dienų tas lietuvis atvyko pas mane su tam tikrais popieriais, kad aš juos išpildyčiau. Aš tą viską greitai padariau, o jis nusinešdamas tuos popierius pasakė, kad po dviejų dienų sugrįš pas mane. O jis sugrįžęs man pasakė, jog aš pagal veikiančius Susivienijimo įstatus negaliu būti priimtas į narių skaičių, nes jau esu peržengęs 70 metų amžių, taigi esąs jau per senas gauti apdraudą. Tas mano pažįstamas asmuo dar pridūrė: "Kodėl tamsta anksčiau nepasistengei įstoti į Susivienijimą?" Bet kai aš pasakiau, kad anksčiau negalėjau, nes dar gyvenau Lietuvoje. Taigi tas asmuo man gražiai pasakė: "Atsiprašau, nes aš maniau, kad jau seniai čia gyvenate, ir nemaniau, kad jau esate pabaigę 70 metų amžių."

Jei ši turtingiausia organizacija nekliudytų įstoti nariais bet kokio amžiaus, tad būtų daug viskas geriau. Ši organizacija galėtų į savo įstatus parašyti, jog apdrauda duodama ligi 100 metų amžiaus.

A. Kelmutis

TRUMPAI

★

— Stella Vaišnorienė išrinkta St. Rita aukšt. mokyklos Motinų klubo sekretore.

— Sol. Ričardas Daunoras iš Paryžiaus, 1976 m. išvykęs iš okup. Lietuvos į vak. Europą koncertams ir likęs Prancūzijoje, pakviestas eilei koncertų Amerikoje ir Kanadoje. Jau žinoma, kad rugpiūčio pabaigoje jis atvyks į JAV ir rugsėjo 10 ir 11 d. koncertuos Detroite. Rugsėjo 17 d. Hamiltone, o sekančią dieną Toronte. Koncertus ruošia PLJS tikslu telkti lėšas IV Jaunimo kongresui.

ELEONORA MARČIULIONIENĖ — Baraljefas

— Southwest Symphony orkestras skelbia jaunų pianistų konkursą rugpičio 28 d. 1 val. popiet St. Xavier kolegijoje. Publika kviečiama. 16-24 metų pianistai kviečiami užpildyti pareiškimus, kurie gaunami iš Mrs.. Rebecca Dill, 13006 Oak Park Ave., Palos Heights, IL 60463. Informuotis tel. 448-8373

— Draugystės automobilis iš miesto mero įstaigos bus rugpiūčio 4 d. nuo 10 ryto iki 4 vak. popiet ties naujaja Standard Fed. Taupymo B-ve, 6141 Archer Ave. ir tikrins vyresnio amžiaus piliečių taip pat luošųjų klausą. Bus teikiamos informacijos apie Homestead įstatymą ir privilegijas naudotis RTA autobusais.

— Lietuvių Tautinių šokių grupė "Liepsna" iš Elizabeth, N. J. dalyvaus National Polka festivalyje rugpiūčio 19-21 d. Hunter, N. Y., esančio prie 23-A kelio. Festivalyje bus daugelis dainos ir tautinių šokių bei polkos šokėjų grupių, dalyvavusių įvairiuose konkursuose ir laimėjusių premijas. Mūsiškių dalyvaus 8 poros. Informacijos gaunamos iš National Polka Festival, Main St., Hunter, N. Y. 12442.

— Bielinio ir Kairio paminklui statyti komitetas renka aukas. Po $10 aukojo: Pijus Mičiulis, Bronius Sedleckas, Antanina — Jolanda ir Petras Kaušai, dr. Kazys Pemkus, Stasys ir Leokanija Juškėnai. Juozas Bigelis aukojo $20. Aukas surinko ir pats $20 aukojo teis. Jonas Talala, 6558 So. Artesian Ave., Chicago, IL 60629.

— Field Gamtos muziejuje rugpiūčio mėn. bus įvairios parodos ir istorinių bei gamtinių įvykių apžvalgos. Daug dėmesio kels Iroquois indėnų buities ir kultūros paroda, taip pat Egipto mitologinių gyvių paveikslai, Tibeto klajoklių gyvenimo vaizdai bei iliustracijos, antropologiniai dalykai, o iki rugpiūčio 15 tęsis faraono Tutanhamun brangenybių paroda, kurią jau aplankė rekordiniai skaičiai žiūrovų, atvykusių pavieniai ir ekskursinėmis grupėmis. Išleistas naujas muziejaus vadovas, kuris kainuoja 50 centų. Muziejus atdaras pirmadieniais - trečiadieniais nuo 9 ryto iki 6 val. vak., gi ketvirtadieniais — sekmadieniais iki 9 val. vakaro. Penktadieniais įėjimas yra nemokamas.

— LB Švietimo leidinių komisiją sudaro: Juozas Plačas (pirm.), Stasė Petersonienė, Sofija Jonynienė, Nijolė Užubalienė ir Antanas Dundzila. Pirmininko adresas: 7045 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE SPECIALUS VAJUS

• Šio vajaus sąlygomis galima apsidrausti tik Class V-2 — tai yra viso amžiaus apdrauda, kuriai mokesčiai mokami per 20 metų. Apraudos dydis — $2,000 arba $1,000.

• Apsidrausti gali visi nuo 1 iki 70 metų amžiaus.

• Sveikatos patikrinti nereikia.

• Šio vajaus metu apsidraudę gauna 45% nuolaidą nuo pirmųjų metų mokesčių ir 10% nuolaidą nuo sekančių 19-kos metų mokėjimų.

• Po trijų metų garantuojama paliudymų piniginė vertė (Cash Surrender Value) ir apmokėta apdrauda (Paid up value).

• Šia apdrauda turi teisę pasinaudoti SLA nariai, jų šeimos, taip pat ir jų prieteliai — lietuvių draugai.

• Norint apsidrausti, reikia kreiptis į bet kurios kuopos Finansų sekretorių arba organizatorių telefonu ar laišku. Jis jums duos užpildyti ir pasirašyti Non-Medical pareiškimą taip pat sumokėti mėnesinius arba metinius mokesčius.

• Įsirašyti į SLA yra dabar geriausias laikas, nes Specialusis vajus tęsis tik 6 mėnesius ir specialūs pasiūlymai nebus pakartoti, todėl jais pasinaudokite dabar.

• Mums reikia didesnės gyvybės apdraudos, kadangi viskas brangsta.

• Apdrauda pradės galioti nuo sekančio mėnesio pirmosios dienos, kai SLA Centras jūsų aplikaciją bus aprobavęs ir gaus jūsų pirmuosius mėnesinius arba metinius mokesčius.

• Jei Finansų sekretoriaus arba organizatorius adreso neturite ir jei jūsų artimoje aplinkoje SLA kuopos nėra, prašoma kreiptis į SLA sekretorę:

MRs. G. MEILIŪNAS
307 W. 30 Street
New York, N. Y. 10001

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet sueina 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjus bei lietuviškos spaudos pirmūnus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuvybės įliekimui skelbiamas Naujienų platinimo vajus.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę neįdamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų įgaliotiniais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą kiais pasimetimo, retorikos ir poltinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, gerose draugijose girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimesniems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išeivijos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotino lietuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — $30.00, pusei metų — $16.00, trims mėn. — $8.50, vienam mėn. $3.00. Kitose JAV vietose metams — $26.00, pusei metų — $14.00, vienam mėn. — $2.50. Užsieniuose — $31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 South Halsted St.
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS _____

ADRESAS _____

Naujienoms reikalingas
LINOTIPININKAS
Jauną vyrą ar moterį apmokysime šio amato. Darbo valandomis informacijų prašome kreiptis šiuo telefonu:
HA 1-6100.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
V. VALANTINAS

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apleidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tąsa. Tai yra Amerikoje beįsikuriančio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETĖS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJE LIETUVOJE. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. $1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

M. Zoščenko, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 60 satyrinių novelių, 199 pusl., kaina $2.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabumą neapgauna Intunisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina $2.

Vincas Žemaitis. LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTĖJE. 84 psl. Kaina $1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsiliepiant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridedant čekį ar piniginę perlaidą.

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prez'dentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

GRAŽUS BUNGALOW. 2 miegami ir valgomasis. Arti šv. Kryžiaus ligoninės.

2 BUTŲ puikus mūrinis, į vakarus nuo California Ave., arti parko.

6 BUTŲ mūrinis, puikiai išlaikytas, Marquette Parke.

2 BUTŲ medinis — $12,000.

ŠIMAITIS REALTY
Notary Public
Iusurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

BUDRAITIS REALTY
Įvairi apdrauda — INSURANCE
BUTŲ NUOMAVIMAS — parenkam nuomininkus
4243 W. 63rd St., Chicago
Tel. 767-0600.

LEMONTAS
Sekmadienį, JULY 31
OPEN HOUSE
nuo 1 iki 5 PM
905 PORTER. Pusantro aukšto, 3 miegamųjų, pusantros maudynės, centralinis oru šildymas ir vėsinimas. Išbaigtas žaidimų kambarys, priedu specialus šeimos kambarys. $59,500.00
1029 HILLVIEW. Pusantro aukšto 3 miegamieji, 1 3/4 maudynės, formalus valgomasis, centralinis oru šildymas ir vėsinimas, pustrečio auto garažas-. $66,900.00.
Platesnėms informacijoms telefonuokite
PECK REAL ESTATE
257-5883.

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Nuosavybės — kitur
FLORIDA'S MACKLE BROS. INC.
A famous name in Southern Building
Regional Office Cameo Tower Building
7234 West North Avenue
Elmwood Park, Illinois 60635
Area Code 312 771-8200
ANNA DOCHES
Lithuanian Representative

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

AR JAU PASIDARĖTE SAVO TESTAMENTĄ?
Tuo reikalu Jums gali daug padėti teisininko Prano Šulo paperžiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga —
KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI
Su legališkomis formomis
Knyga su formomis gaunama 'Naujienų' administracijoj. Knygos kaina $3.. Su legališkomis formomis — $3.50.
Užsakymus su Money orderiu siųsti: "Naujienos", 1739 S. Halsted St., Chicago Ill. 60608. ruošta, teisėjo Alphonse Wells

JAU LAIKAS PIRKTI
BIZNIO PREKYBAI, restoranui ar ofisai didelis patogus mūras ant plataus sklypo Marquette Parke. $42,900
17 METŲ 6 kambarių liuksus mūro namas ir 2 auto mūro garažas. Radiant šilima. Daug ekstra priedų, greit galima užimti. Arti bažnyčios ir parko. $32,800.
MODERNUS 2 butų mūro namas. Dideli kambariai, švarus iš lauko ir vidaus. Marquette Parko centre. $35,000.
GRAŽUS SKLYPAS ir garažas Marquette Parke.
7 KAMBARIŲ gražaus mūro, labai švarus bungalow ir 2 auto mūro garažas. Naujas šildymas, elektra. Arti Paramos. $24,400.
VALDIS
REAL ESTATE
2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 arba 737-8534

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas
ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose greit, garantuotai ir sąžiningai
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4358 So. Washtenaw Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai $98 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI ir BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: REpublic 7-1941

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai

PERRY PLAZA MOTEL
1007 Park Ave., Hot Springs, Ark.
Albertas ir Kastutė Rožėnai, Sav.
Kambariai ir kitchenette vienetai. Spalvota TV, šildomas maudymosi baseinas, telefonas, vaikams žaidimo aikštelė. Galima rezervuoti tel. 501-623-9814.

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvį kailininką Chicagoje
NORMANA BURŠTEINA
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

BEST THINGS IN LIFE
Call Frank Zapolis
3208½ W. 75th St.
GA 4-8654
STATE FARM INSURANCE
State Farm Life Insurance Company

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI "NAUJIENAS"

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MAINTENANCE MECHANICS
For plant in heavy metals industry.
Applicants must have well rounded mechanical background of conveyor systems, overhead cranes, hydraulic systems and other plant machinery.
Welding experience also required.
R. LAVIN & SONS, INC
3426 S. KEDZIE AVE.
An equal opportunity employer

A—G AUTO REBUILDERS needs auto-body combination man. Must be experienced. Steady. Paid holidays and vacations. 3518-24 West 63rd St. Phone 776-5888.

RADIO OPERATORS
WILL TRAIN
Permanent or Part Time
DAYS or EVENINGS
ROGERS RADIO COMMUNICATIONS
55 E. Washington
CHICAGO, ILLINOIS 60602
782-7500

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

GENERAL OFFICE CLERICAL
Position with a future. Exciting work in Radio Communication Field.
"MOBILE TELEPHONES — POCKET BEEPERS"
Bright personality, ability to work with public.
ROGERS RADIO COMMUNICATIONS
55 E. WASHINGTON ST.
Room 201 Chicago, IL 60602
782-7500

RENTING IN GENERAL
Nuomos

5 KAMBARIŲ BUTAS, 1 aukšte, erdvės šildymas, $70.00 mėn. Teirautis 2 aukšte, šoninės durys,
4508 So. Honore.
Tel. 376-2443.

IŠNUOMOJAMAS 6 kambarių naujai dekoruotas butas 2-me aukšte suaugusiems, Bridgeporte. Gazu šildomas, karštas vanduo, geras susisiekimas. Teirautis tel. 268-5093.

5400 WEST IR 1600 NORTH APYLINKĖJE 2-me aukšte išnuomojamas 5 kambarių neapšildomas butas su 2 miegamaisiais ir uždaru porčiumi. $200., mėnesiui. Reikia depozito. Arti transportacija. Teirautis angliškai. Tel. 688-3996

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

TRAVEL TRAILER
1977 — 28 foot. Never used, air cond., self contained. Many extras. 3 year warranty. Original cost $8,500 — sacrifice due to death $5,600.
275-9610